

*Nye tendenser i
norske
byutviklingsprosjekter*

Plan09

2 juni 2008

*Avantor AS
Adm direktør Christian Joys*

Bærekraftig byutvikling - karakteristika

- Bygger opp under sentrale byutviklingsprinsipper med knutepunktslokalisering
- Er karakterisert ved transformasjon heller enn byvekst på jomfruelig mark
- Utnytter eksisterende infrastruktur
- Reduserer behovet for bruk av bil til jobb og i jobb
- Rydder opp i gammel forurensning
- Gjenbruker arealer, bygninger og materialer
- Har energibesparende løsninger for områder og i bygninger
- Dekker offentlige og private servicebehov lokalt

Bærekraftig byutvikling krever et nært og forpliktende samarbeid mellom offentlig og privat sektor

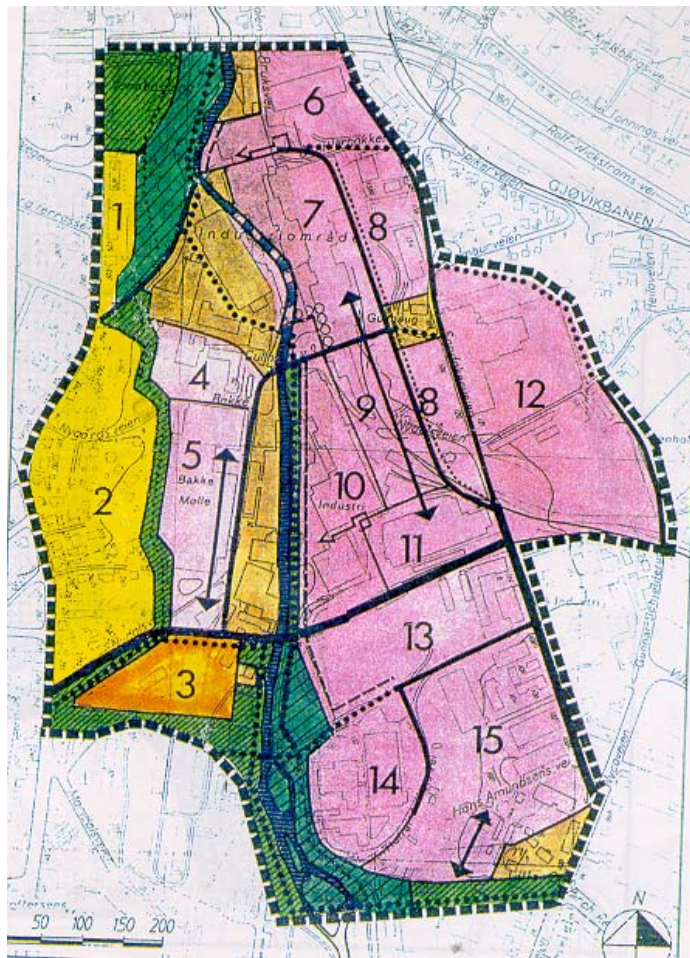
Konsentrasjon av arbeidsplasser

Kompetansebedrifter

Ny planlov 2008

Skal vedtas av Stortinget i år

Plantyper

1. Kommuneplan / -delplan
- utarbeides og vedtas av kommunen
2. Områderegulering
- utarbeides og vedtas av kommunen, private kan overlates utarbeidelsen
3. Detaljregulering
- utarbeides av private og vedtas av kommunen

Gjennomføring styres via

4. Rekkefølgebestemmelser
5. Utbyggingsavtaler (ikke sosial infrastruktur)
6. Urbant jordskifte

Viktige premisser for utvikling

7. Redusert energibruk (ny TEK)
8. Universell utforming av bygninger
9. Redusere utslipp av klimagasser
10. Innpasse samfunnssikkerhet

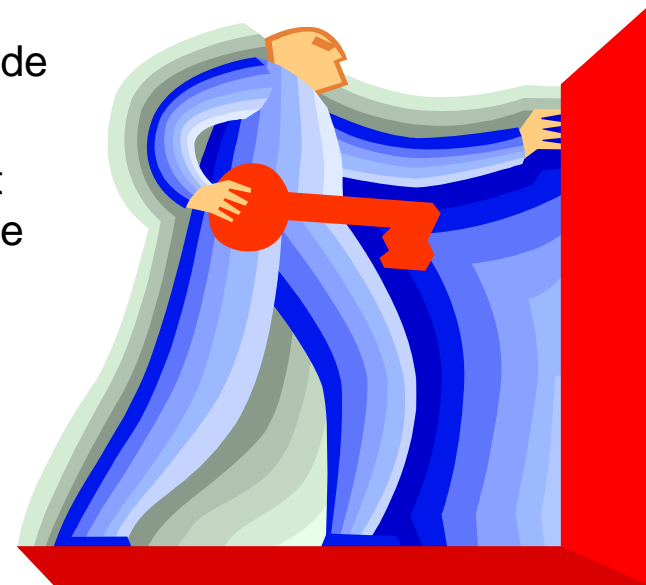
Plan- og gjennomføringsssystem – nødvendige forutsetninger

Kommunedelplan / områderegulering

- Må være overordnet element der statelige og kommunale forutsetninger klarlegges
- Konsekvensanalyse utføres som del av planen
- Innsigelser må meldes på dette nivå, og løses mellom de offentlige aktører
- Om nødvendig gjennomføres urbant jordskifte eller det forhandles en utbyggingsavtale som inkluderer samtlige grunneiere / utbyggere

Detaljregulering / utbyggingsavtale

- Regulering må være gjennomføringsvennlig. Rekkefølgebestemmelser må være prosjektinterne
- Alle andre forutsetninger løses i tosidig, forpliktende utbyggingsavtale som vedtas samtidig med detaljreguleringen

"Nøkkelen til suksess"

Beliggenhet = kommunikasjon

- Topp kommunikasjon med bane hvert 5 minutt
- T-baneringen – et viktig byutviklingsgrep som stoppet byspredningen

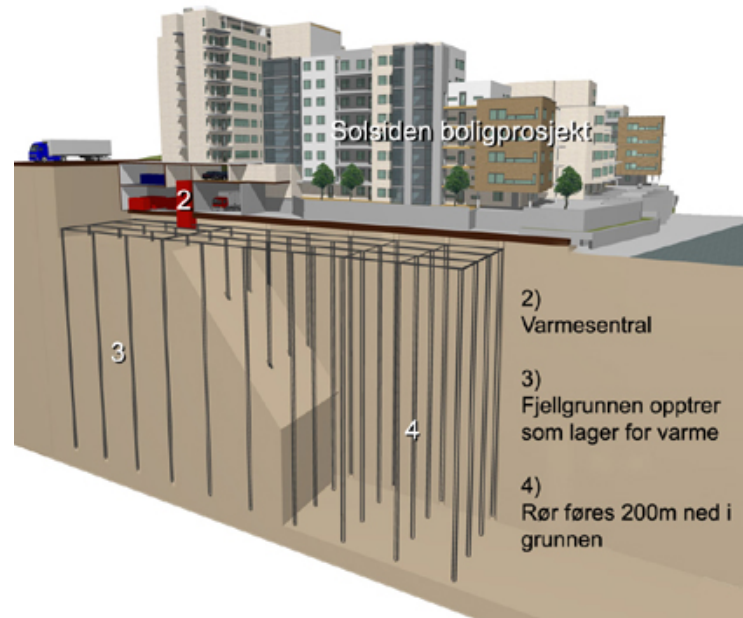

Energisentral

Bærekraftig og klimavennlig energi med vannbåren varme/kjøling

- Varmepumpe/varmelager i fjell
  - Olje / pellets
  - Spillkraft
  - Kjølevann fra elv
-
- **Leverer energi til 200 000kvm undervisning, boliger, kontorbygg og hotell**
  - **Inntil 50% besparelse i total ekstern energitilførsel**
  - **Reduserer CO₂ utslipp med 4200 tonn/år**

Nydalen Varmesentral -Prinsippskisse

Mobilitet

Oslo Bilpool AS (bil på deling)

- Eies av Avantor og Selvaag
- Bestilling på nett, hybridbiler.
- Tilbys byutviklingsprosjekter i indre by

Bysykler

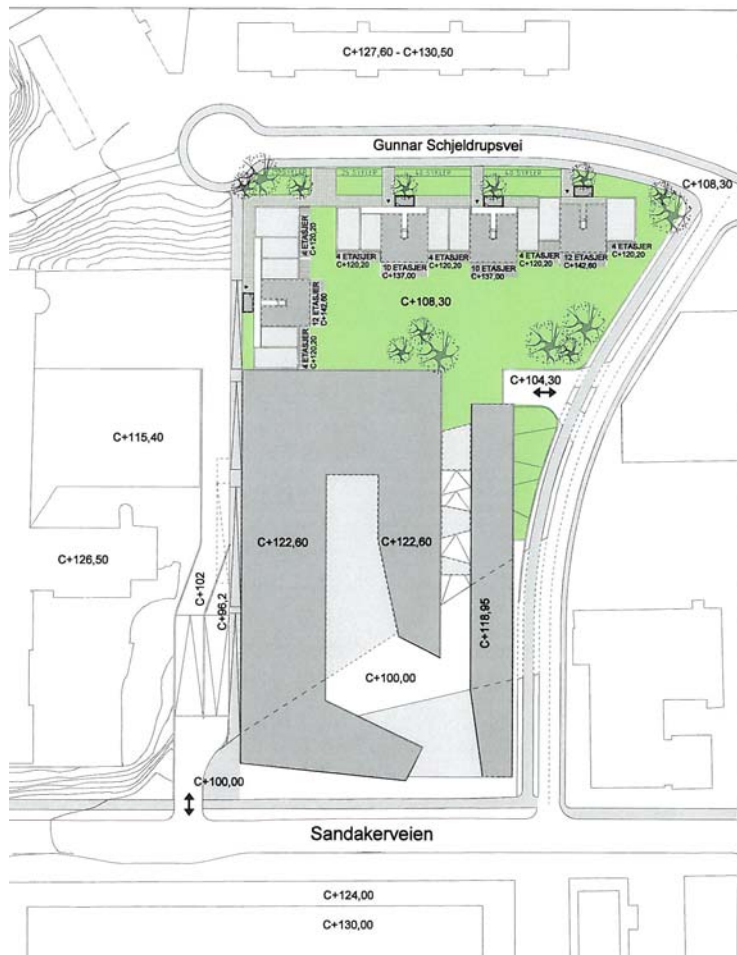
- Er å finne i det meste av indre by

Nettsted for mobilitet

- Utvikles sammen med offentlige etater

- **Skal folk ikke behøve å eie bil må de ha enkel tilgang til å leie**
- **Fremtidsrettet og miljømessige løsning for de som bruker offentlig kommunikasjon til jobb**

Boliger i knutepunkter (bydelssentrum)

- Nytt vedtak i Oslo, indre by, 50% av leilighetene minst 80 kvm (i et marked som domineres av single)
- Beboere ønsker mer park, mindre fortetting.
- Konflikter mellom beboere og byliv i knutepunkter.
- Skal uteliv flyttes fra sentrum til det lokale bydelssentrum?
- Kommer det innskrenkninger i skjenketider?

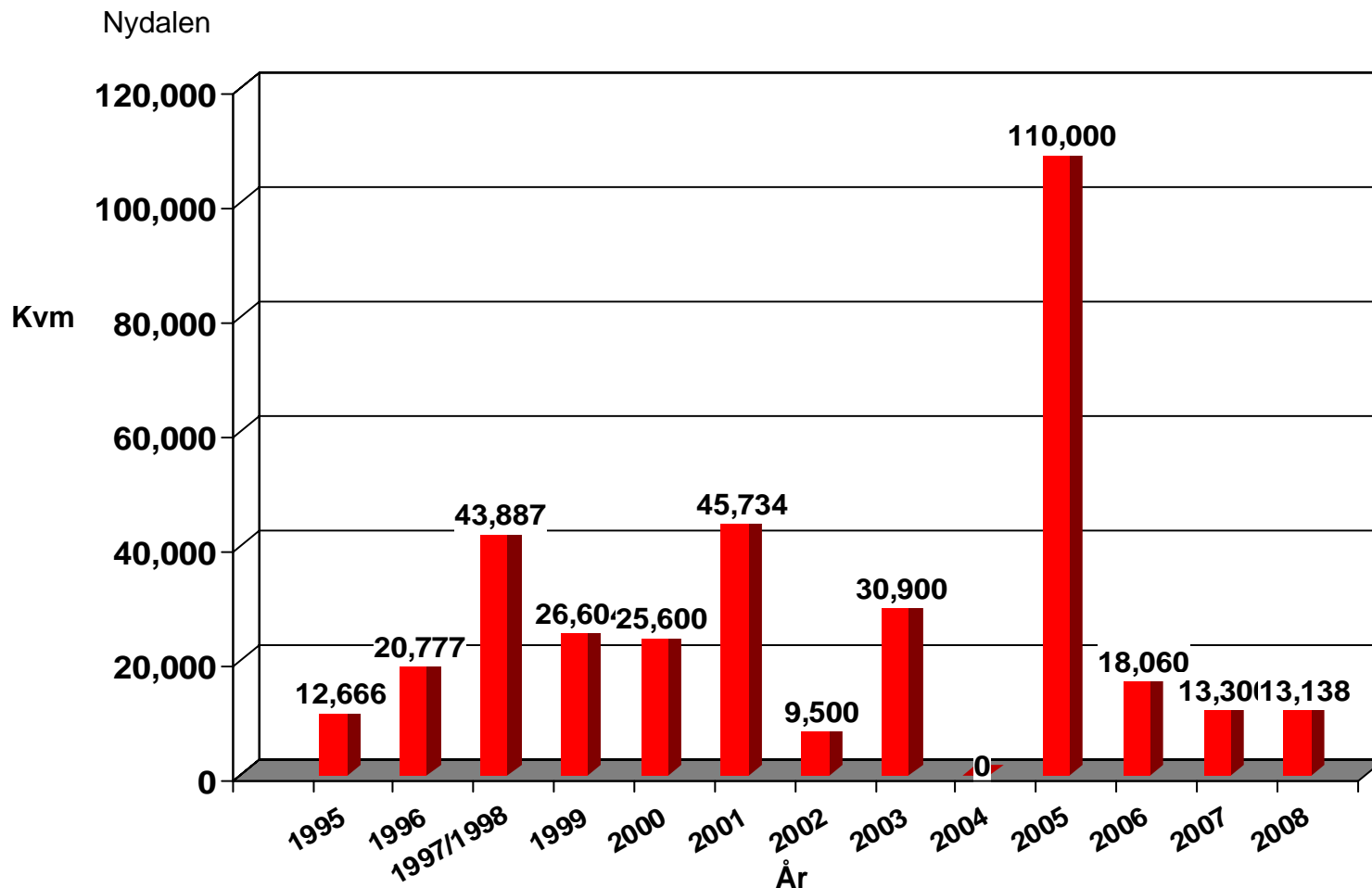
Boliger - fremtidige krav

- Tilknyttet energisentral med geovarme
- Isolering i henhold til ny TEK etter rammemodell eller tiltaksmodell
- Smarte overvannsløsninger, bl.a grønne takflater
- MOP (miljøoppfølgingsprogram) i byggefasen
- Parkering, leie ikke eie
- Bilpoolordninger, medlemskap/registrering medfølger?
- Høyere kvalitet på store leiligheter med 3 vindusfasader.

MÅL: Klimanøytrale boliger vedrørende CO₂

Etterspørselsstyrt utbyggingstakt

- **Markedet bestemmer innenfor vedtatte offentlige rammer**

Miljøprosjektet Nydalspynten

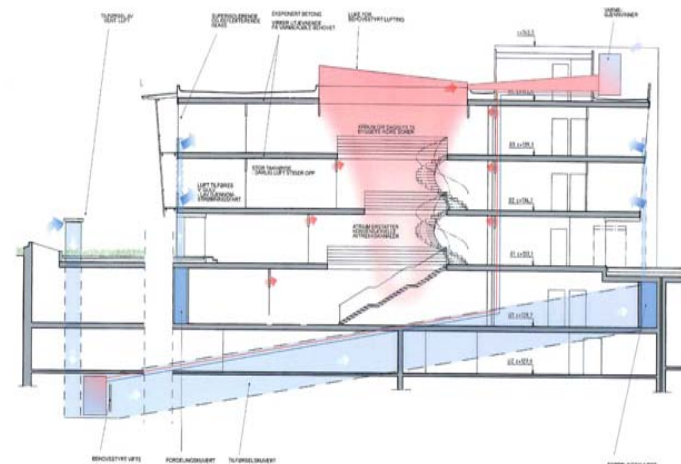
Maridalsveien 319

Aktive løsninger

- Vifter / varmeveksler
- El tilleggsvarme
- Bruk av kunstig lys
- Styringssystem

Passive løsninger

- Tunge konstruksjoner
- Tilleggisolasjon
- Jordkanal
- Solfangere
- Bruk av dagslys

SKJEMATISK SNITT

Niels Torp arkitekt med interaktive miljø

- Inntil 65% besparelse av normalt energiforbruk
- Mål 85 Kwh/kvm/år

Refleksjoner

- Byutviklingen vil fortsatt innrettes mot en mer knutepunktsorientert byutvikling med et godt kollektivtilbud, arbeidsplasser og lokal offentlig og privat service i knutepunktene.
- Vil offentlig sektor makte å levere overordnede planer som grunnlag for prosjektgjennomføring i takt med forutsetningen i ny planlov.
- Kan byspredningen begrenses ved at en større del av byutviklingen og byveksten skjer gjennom transformasjon? Har vi for lav utnyttelse? Trenger alle byer en "markagrense"?
- Hvordan kan offentlig og privat sektor samarbeide bedre om samtidighet i byutviklingen og servicetilbudet?
- Skal det politiske liv bestemme alt om boligstørrelser og boligfordeling, eller skal boligkjøperne (markedet) tas mer med på råd?
- Vil kommunene forplikte seg til å tilby sosial infrastruktur?
- Klarer vi sammen å utvikle utbyggingsavtaler til å bli et forpliktende markedstilpasset redskap både for utbygger og kommune?

Ny planlov åpner for løsninger av disse spørsmål, hvis partene vil

Takk for oppmerksomheten..

Næring

Bolig

Service

Kultur, media

Undervisning

Bydrift

www.avantor.no